

ULKOMAAT

USA ampui alas iranilaisen matkustajakoneen

Laivaston ohjushävittäjä erehtyi Persianlahdella kohteesta, 290 ihmisen uskotaan kuolleen Yhdysvallat kiisti aluksi Iranin väitteet osallisuudesta siviilikoneen tuhoon

Manama/Washington (AP-Reuter) Yhdysvallat ilmoitti sunnuntai-ilta, että yksi sen sot...

jaa, turma on ilmailuhistorian kuu- denneksi pahin. Matkustajakoneen tuhon jälkeen Iranin pikaveneet hyökkäsivät norjalaisen säiliöaluksen kimppuun eteläisellä Persianlahdella.

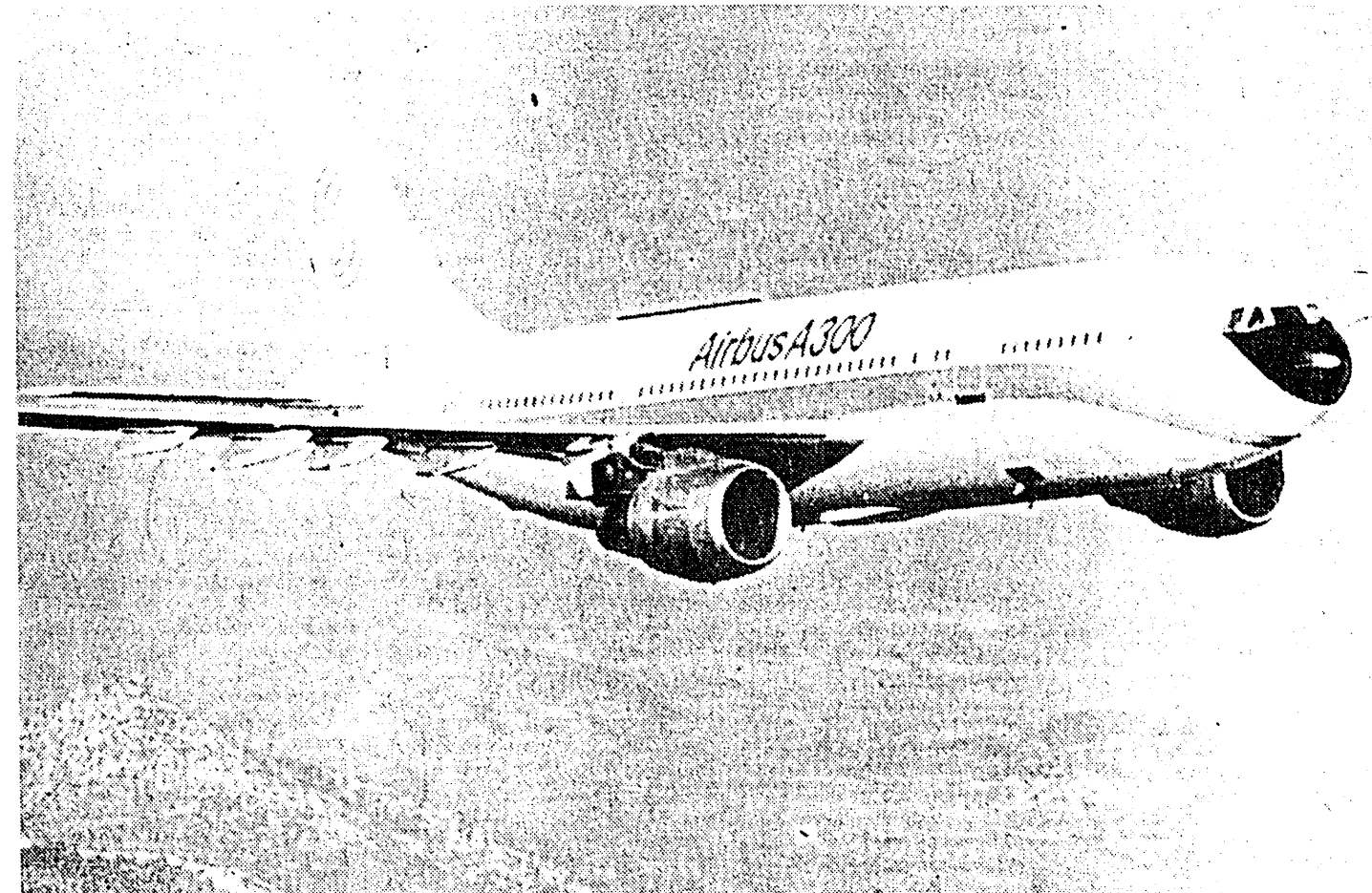
maastalaukaistavaa ohjusta ja se räjähti ilmassa", hän sanoi. Iran mukaan lennonjohdolla oli viimeinen yhteys matkustajakoneeseen klo 9.52 Suomen aikaa, seitsemän minuuttia nousun jälkeen.

Koneessa oli Iranin ilmoituksen mukaan 290 matkustajaa.

Eri versiot

Yhdysvaltain puolustusministeriö sanoi aiemmin sunnuntai-ilta, että sunnuntaiin välikohtaukset saivat alkunsa siitä, kun pieni iranilaisalus oli tulittanut Yhdysvaltain helikopteria.

Uutistoimisto Reuter kertoi Pentagonin ilmoittaneen, että Yhdysvallat ja Iran ottivat alueella yhteen noin 40 minuuttia aikaisemmin. Uutistoimisto AP:n tietojen mukaan yhteenotot ja koneen tuho tapahtuivat suurin piirtein samoihin aikoihin.

Tuhoutunut Airbus 300 oli suuren luokan matkustajakone. Arkistokuva samantyyppisestä lentokoneesta.

Presidentti Ronald Reagan sanoi lausunnossaan olevansa pahoillaan tästä kauhasta inhimillisestä tragediasta.

Pentagonin mukaan pieni iranilaisalus tulitti Yhdysvaltain laivaston USS Vincennes -aluksen helikopteria klo 9.10. Sen lausunnon mukaan USS Vincennes vastasi tulituksesta, jolloin kaksi pientä iranilaisalusta upposi ja yksi vaurioitui.

Iran kertoi, että matkustajakone lensi taistelualaalle pian sen jälkeen, kun se oli noussut ilmaan Bandar Abbasista, missä on suuri laivasto- ja tenttukikohde.

Tapahtumahetkellä Reagan oli viettämässä viikonloppua Camp Davidissa. Yhdysvaltain viranomaisten mukaan hänet herätettiin yöllä Persianlahden tapahtumien vuoksi.

Pentagon sanoi aluksi, että USS Vincennes kertoi myös ampuneensa alas F-14 -hävittäjän, joka lähestyi uhkaavasti. Sen mukaan koneella oli varoitettu Pentagonia, ettei sillä ole tietoja lentäjän kohtalosta.

Iran sanoi, että saaren asukkaat näkivät koneen putoavan runsaan kahden kilometrin korkeudesta. Iran kertoman mukaan Iranin pelastusmiehistöt ovat löytäneet paikalta noin sata ruumista.

Iranin lentoyhtiön Airbus A-300 -matkustajakone putosi sunnuntai- aamuna Persianlahdella. Teheranin mukaan Yhdysvaltain laivasto ampui koneen alas kahdella ohjuksella.

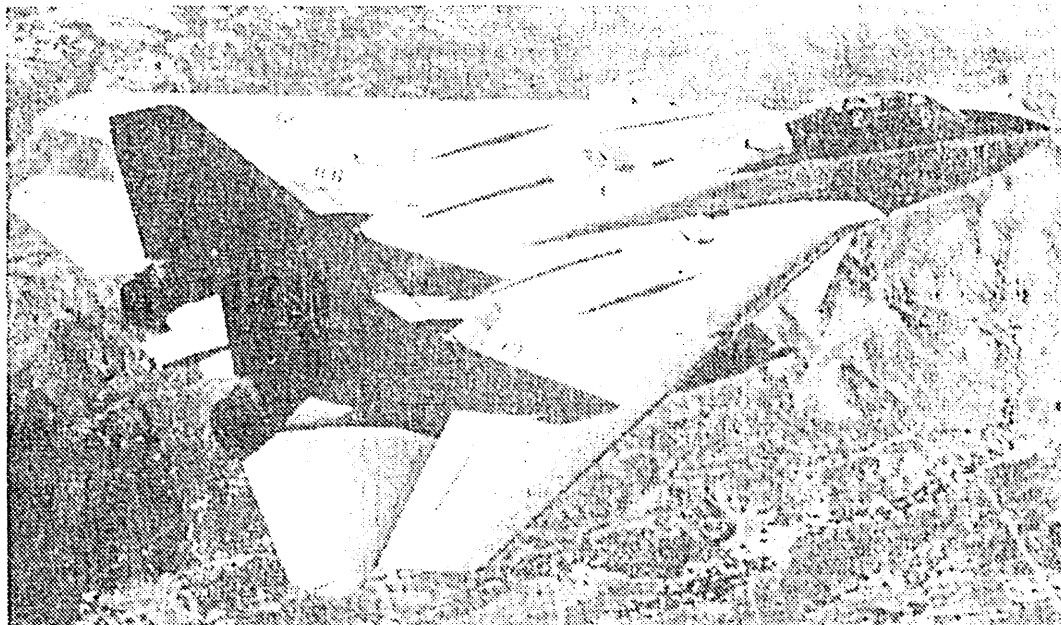
Aiemmin sunnuntai Yhdysvaltain puolustusministeriö Pentagonin vielä kiisti matkustajakoneen pudottamisen. Se ilmoitti yhdysvaltalaisalusten pudottaneen iranilaisen F-14 -hävittäjän ohjuksella ja upotta- neen kaksi iranilaista pientä sota-alusta.

Tanskalaisalusta tulitettiin

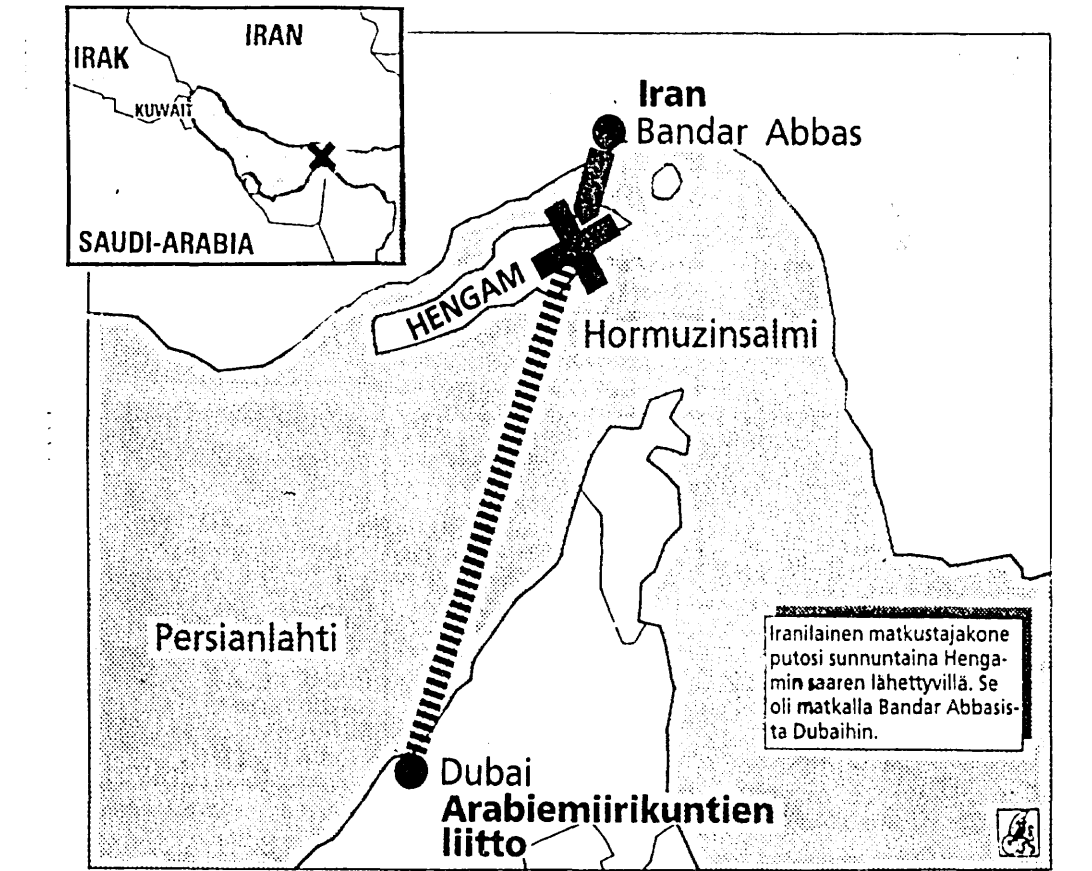
Lauantaina yhdysvaltalaisalus Montgomery auttoi tanskalaisa kauppa-alusta, joka pyysi radiolla apua jouduttuaan iranilaisten hyökkäyksen kohteeksi. Pentagonin mukaan kyseessä oli ensimmäinen kertaa, kun Yhdysvallat joku auttaa Persianlahdella laivaa, joka ei purjehdi sen lipun alla.

Tilava jätti

Toulouse (Reuter) Persianlahdella sunnuntai- aamuna alasammuttu Iran Airin lentokone oli tyypiltään Airbus A 300 B2, joka oli toimitettu iranilaiselle lentoyhtiölle huhtikuussa 1982. Kone oli yksi kuudesta Iran Airin käyttämästä Airbusista.

Yhdysvaltain laivasto erehtyi luudemaan matkustajakonetta Iranin F-14 -hävittäjänä.

Airbus A 300 on leveärunkoinen kone, jonka matkustajakapasiteetti vaihtelee 200-300 hengen välillä riippuen istuinten sijoittelusta. Koneen toimintasäde on 4 000 kilometriä.

Airbus-yhtymässä on osallisina ranskalaisia, länsisaksalaisia, englantilaisia sekä espanjalaisia yhtiöitä.

Kesäkuun 26. päivänä Air France'n Airbus A 320, joka on yksi uusimmista Airbus-malleista, murskautui lentonäytöksessä Mulhousessa lentäessään liian lähellä maata. Kolme ihmistä sai surmansa onnettomuudessa.

USA:n kostoiskut Persianlahdella

Yhdysvallat siirsi vuosi sitten Persianlahdella 11 kuwaitilaista öljytankkeria Yhdysvaltojen lipun alle ja varoitti Irania vastakohtaan, mikäli iranilaiset vaingokustavat aluksia.

Yhteinen amerikkalaisten ja Iranin vällä alkoivat tänä keväänä. Yhdysvaltojen laivasto upotti tai vahingoitti 18. huhtikuuta useita iranilaisia aluksia taistelussa Persianlahdella, jossa Yhdysvalloilla

on 29 sota-aluksen laivasto-osasto. Taistelut alkoivat USA:n hallituksen ryhdyttyä vastatoimiin, kun iranilaisien miina rajatti rienn amerikkalaiselle alukseen ja kiinnä aluksen miehistön jäsentä kuoli. Meritaistelu osoittivat ensimmäistä kertaa, että iranilaiset aikovat uhmata Yhdysvaltojen varoituksia ja vastasivat amerikkalaisten tulitukseen oman laivastonsa aseilla.

Iran järjestää armeijaansa

London (AFP-Reuter) Iran aikoo yhdistää maan armeijan ja vallankumouskaartin, ilmoitti maan uutistoimisto Iran lauantaina. Uudelleenjärjestely on osien toimia, jolla kukkausten jälkeen komentajaksi nimitetty valtiopäivien puhemies Ali Akbar Rafsanjani aikoo tehostaa Iranin ponnistelua Irakia vastaan käytävässä sodassa.

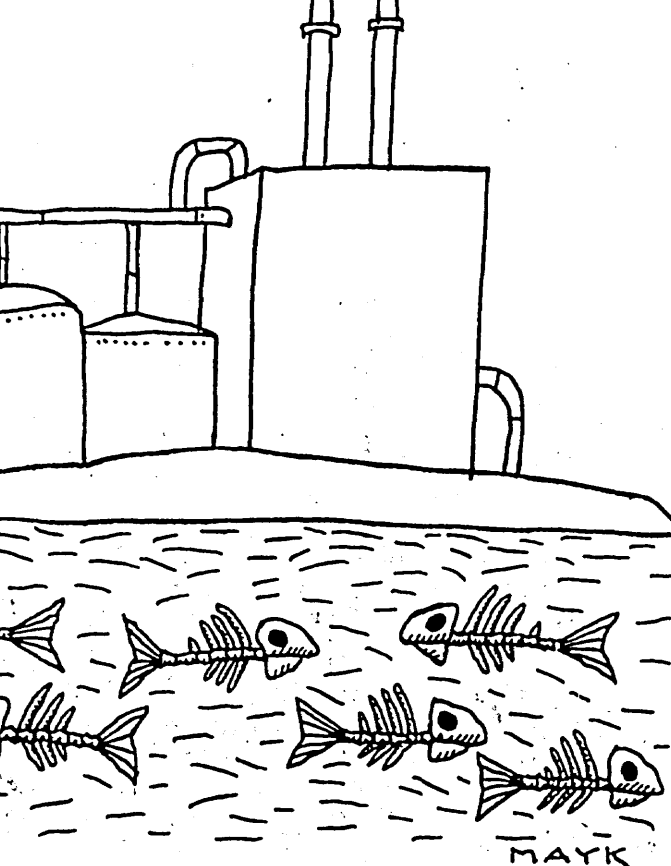
Poliisi tukahdutti mellakan Jerusalemissa

Jerusalem/Tei Aviv (Reuter-AP) Israelin poliisi käytti kyynelekaasua ja kumuluoteja sunnuntai Jerusalemin vanhassa kaupungissa hajottaakseen arabien mielenosoituksen.

Itä-Euroopan ympäristö kriisin partaalla

Rahaa ei uhrata ympäristönsuojeluun, vaikka kansanterveys kärsii selvästi

Kiivas teollistaminen ja huonolaatuisten polttoainien käyttö ovat ajaneet Itä-Euroopan maat ympäristökriisin partaalle. Etenkin Tshekkoslovakiassa ja Puolassa on kuultu yhä voimakkaampia saastumista arvostelevia vastalauseita.

Sen seurauksena rannikkovedet ovat pahasti saastuneet ja useita uimarentoja on jouduttu sulkemaan. Puolassa on pulaa jätteenpuhdistuslaitoksista. Suurin osa jätteenpuhdistuslaitoksista on vanhentuneita ja niiden toiminta on heikentynyt.

Ympäristön saastumisesta huolestunut Tshekkoslovakian toisijärjestö Charta 77 -ryhmä julkaisi viime vuonna lehtisen, joka oli otsikoitu "Haluamme hengittää jälleen". Lehtisessä korostettiin hengityselin-, verisuoni- ja allergiasairauksien lisääntyneen hälyttävää tilannetta.

Tammikuussa kuuden Itä-Euroopan maan ympäristöaktivistit tapasivat Unkarissa ja pohtivat keinoja vaikuttaa hallituksiinsa. Osanottajien mukaan Itä-Euroopan maiden hallitukset ovat yhä hermostuneempia ympäristöasioita koskevista julkisista huomioista.

USA teki suuren huumeiskun

Seattle (AFP) Yhdysvaltain merivartiosto teki perjantaina 50 tonnin marihuanatakavarikon panamalaiselta rahtialukselta. Lastin arvoksi arvioitiin noin 200 miljoonaa dollaria eli runsaat 850 miljoonaa markkaa. Huume-erä on yksi suurimmista, joita on koskaan takavarikoitu.

Jätevedet suoraan vesistöihin. Vesien saastuminen on myös pitkällä -Veiksel ja muut joet kuljettavat valtavat määrät puhdistamattomia jätteenpuhdistuslaitosten jätevesiä Itämeren.

Siviilikoneita ammuttu alas kuudesta

Hampur (DPA) Iranin ilmoittaman Airbus A 300 -tyyppisen siviilimatkustajakoneen alasampuminen ei ole ensimmäinen laatuaan. Kansainvälisen siviililentoyhtiöjärjestön IACOn sopimuksen mukaan jokaisella valtiolla on rajuamaton oikeus valvoa ilmatilaansa.

1955 Bulgarian ilmatilassa ammuttiin israeliläinen matkustajakone. Viisikymmentäkuusi matkustajaa ja koneen miehistö kuolivat.

1973 Israelin ilmavoimat ampui Siinain niemimaan yläpuolella libyalaisen siviilikoneen, joka oli lentänyt harhaan Kairoon suuntautuneella lennolla.

Huhtikuussa 1978 pakotti neuvostoliittolainen hävittäjä eteläkorealaisen matkustajakoneen laskeutumaan rajoitettuna alueella Etelä-Korean lentoyhtiön Korean Airin Boeing-747:n Sahalinin saaren länsipuolella. Kaikki kuusi matkustajaa ja kaksi lentokoneen miehistöä kuolivat.

Syyskuussa 1978 ampui silloinen isänmaallinen rintama sissijärjestö raketteilla Rhodesian lentoyhtiön konetta, jossa oli 56 matkustajaa. Kaksikymmentäkahdeksän kuoli ja hengissä selvinneistä 18:sta murhattiin 10.

1. syyskuuta 1983 neuvostoliittolainen taistelutukonone ampui alas Etelä-Korean lentoyhtiön KAL:n Boeing-747:n Sahalinin saaren länsipuolella. Kaikki kuusi matkustajaa ja kaksi lentokoneen miehistöä kuolivat.

Ministeriö Sumgaitin vuoksi

Moskova (AFP) Azerbaidzhanin neuvostotasavallan toinen sisäministeri on vapautettu tehtävistään ja siirretty ennenaikaiselle etäkohteelle. Myös sisäministeriön työohjelmasta vastaava viranomaisen tilalle on vaihdettu toinen henkilö. Näin kertoi paikallisen bakulainen sanomalehti Bakinskii Rabotshi.

Katolisten voimannäyttö Slovakiassa

Levoca (Reuter) Yli 100 000 tshekkoslovakialaisen osallistuminen katolisen kirkon pyhiinvaellukseen osoitti kirkon elinvoimaa Tshekkoslovakiassa sunnuntai-ilta. Katolinen kirkko on jatkuvasti kasvattanut vaatimuksia suuremmasta vapaudesta.